

עמנואל - מבחן חברתי

ד"ר עליזה לביא

ידיעות אחרונות

29/4/10

הדיון היום בבית המשפט העליון בפרשת בית הספר בעמנואל עשוי להוות ציון דרך ביחסי המדינה עם החברה החרדית.

תזכורת: בית הספר החרדי ביצע הפרדה בין תלמידות ממוצא מזרחי לבין תלמידות ממוצא אשכנזי. בג"ץ הורה לו לבטל את ההפרדה. בתגובה, החרימו ההורים האשכנזים את הלימודים. בנקודה זו התערב שוב בג"צ, ובצעד חריג יוצא דופן לא הסתפק בצו להנהלת המוסד החינוכי, אלא זימן את הורי התלמידות להתייצב היום בפניו.

לכאורה, מדובר רק בחובתם החוקית של הורים לשלוח את ילדיהם לבית הספר. אלא שלמעשה, מדובר בסוגיה חשובה עוד יותר. מדובר בשוויון, של מלחמה בגזענות, של הטמעת ערכי סובלנות, של תגר על אפליה בוטה.

מגמת ההסתגרות של הציבור החרדי האשכנזי מוכרת, אך בדומה לדפוסים נוספים בציבור הזה – היא מקצינה בשנים האחרונות. חלקים ניכרים מציבור זה אינם מוכנים לקבל לשכנותם, לתלמודי התורה, לבתי הספר, לישיבות ולסמינרים שלהם ובוודאי שלא אל משפחותיהם, את מי שאינו זהה להם. לא בני עדות המזרח, לא חוזרים בתשובה, לא אתיופים ולא גיורים.

כל עוד מדובר בחייהם הפרטיים – עניינם הוא. אך כאשר הדבר גולש לזירה הציבורית ופוגע בה, אין לעבור על כך לסדר היום. למדינה דמוקרטית אסור להשלים עם אפליה, ודאי לא כאשר היא על רקע של מוצא. במדינת ישראל – על אחת כמה וכמה. בקרב הציבור החרדי נשמעים קולות תמיכה בהורים הסרבנים, תוך הצגת העניין כמלחמה על טוהר החינוך החרדי ועצמאותו. טענה זו היא אחיזת עיניים, הרי מדובר במשפחות חרדיות.

מצער הדבר שהרשות היחידה המטפלת בנושא מהותי זה היא הרשות השופטת לבדה בעוד קולם של יתר זרועות השלטון לא נשמע. אולם, המבחן האמיתי עוד לפנינו. לא רק לפני מערכת המשפט, אלא לפני כולנו כחברה יהודית ודמוקרטית. הרי מה יקרה אם ההורים ימשיכו בסירובם? האם הם ייאסרו על בזיון בית המשפט? אם אכן כך – השכונות החרדיות תסערנה והמערכת הפוליטית בעקבותיהן.

הפעם אסור לוותר. על כולנו להבין זאת. הפעם לא מדובר "רק" על חדר מיון בבית חולים. הפעם מדובר על לב-ליבם של ערכי המדינה הזאת.